

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

การนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการบริหารงานในองค์กร

จัดทำโดย นายสุเทพ ธาระวาส
รหัส ๖๕๑๐๔๑

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๑๐
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

การนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการบริหารงานใน บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน)

บทคัดย่อ

ประชาธิปไตยถือว่าเป็นหลักหรือเป็นระบบหนึ่งที่นานาประเทศนิยมนำมาใช้ในการบริหารงานประเทศเพื่อความผาสุก ปลอดภัย ความเจริญรุ่งเรือง อยู่ดีกินดีประชาชนของตน ขณะเดียวกันก็เป็นระบบที่มีบทบาทในการดูแลกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนต่าง ๆ ให้ได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาค ท่ามกลางปัจจัยต่าง ๆ ที่ร่ายล้อมอยู่รอบข้าง

การบริหารองค์กรก็เช่นกัน ผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรต้องเปิดใจให้กว้างยอมรับแนวทางใหม่ แนวทางที่มีความแตกต่างและแสวงหาแนวร่วมธุรกิจแขนงใหม่ปรับกระบวนการทัศน์ให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้ทุกคนสามารถช่วยสร้างสรรค์องค์กรให้มีความเจริญเติบโตก้าวหน้าไปในทิศทางที่ต้องการได้

คำสำคัญ : ประชาธิปไตย ความเจริญยั่งยืนขององค์กรธุรกิจ

บทนำ

การมีประชาธิปไตยในองค์กรสามารถทำให้คนในองค์กรมีความสุข มีการประสานงานภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี สามารถทำให้องค์กรขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้มีเสรีภาพในการพูด สื่อสารโดยมีเหตุและมีผล ในขณะเดียวกันหากเกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในองค์กรก็เป็นสิ่งที่สามารถคาดเดาที่มาที่ไปได้

ประชาธิปไตยก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์มากมายที่ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เป็นกระแสที่เปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบด้านอันเป็นแรงขับและสู่การปรับตัวขององค์กร เพื่อความอยู่รอดต่อไปในสถานะที่มีการแข่งขันสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ

หลักการประชาธิปไตย

ประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองแบบหนึ่ง ซึ่งการบริหารอำนาจรัฐได้มาจากเสียงข้างมากของประชาชน ประชาชนอาจใช้อำนาจของตน ด้วยตนเองหรือผ่านผู้แทนที่เลือกไปใช้อำนาจแทนก็ได้ ประชาธิปไตยยังเป็นอุดมคติ ที่ว่าประชาชนทุกคนในชาติจะต้องมีสิทธิร่วมกันพิจารณากฎหมายและการปฏิบัติของรัฐ รวมทั้งกำหนดให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสแสดงความยินยอมและเจตนาของตนเท่าเทียมกัน ในปัจจุบันประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนโดยการออกเสียงในการเลือกตั้งและเลือกนักการเมืองเป็นผู้แทนตนในรัฐสภา จากนั้นสมาชิกสภาจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก ประชาธิปไตยทางตรงยังมีอยู่ในระดับท้องถิ่น เช่น การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาจังหวัด, นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล, นายองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาตำบล เป็นต้น

หลักการว่าด้วยความเสมอภาคและอิสรภาพเป็นคุณลักษณะสำคัญของประชาธิปไตย ซึ่งสะท้อนออกมาผ่านความเสมอภาคทางกฎหมายของประชาชนทุกคน และสิทธิเข้าถึงกระบวนการทางกฎหมายโดยเท่าเทียม ส่วนอิสรภาพได้มาจากสิทธิและเสรีภาพตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งโดยทั่วไปได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ ประชาธิปไตยนับแพร่หลายอย่างมากไปทั่วโลกโดยความตื่นตัวในระบอบประชาธิปไตยนั้นได้รับมาจากอิทธิพลตะวันตกทั้งสิ้น ซึ่งเกิดมาจากการต่อสู้ทางอุดมการณ์

ลักษณะสำคัญของประชาธิปไตย*

หลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย คือ การยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาคและเสรีภาพและจากหลักการพื้นฐานดังกล่าว จึงสามารถประมวลลักษณะสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ดังนี้

๑. ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย จึงกล่าวได้ว่าประชาชนมีอำนาจมากที่สุดของรัฐ
๒. ประชาชนทุกคนในรัฐมีความเท่าเทียมกันตามกฎหมายตลอดจนมีสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน
๓. การดำเนินการของรัฐจำเป็นต้องถือตามมติเสียงข้างมากเป็นตัวตัดสินแต่เสียงส่วนน้อยรัฐจะต้องได้รับการคุ้มครองความเป็นธรรมตามกฎหมายด้วยเช่นกัน
๔. การปกครองแบบประชาธิปไตยจำเป็นต้องได้รับความยินยอมพร้อมใจจากประชาชนส่วนใหญ่ในรัฐ

รูปแบบหลักการประชาธิปไตย

๑. ประชาธิปไตยทางตรง คือ รูปแบบของรัฐที่ให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองได้โดยตรงรวมถึงการร่างกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล ประชาธิปไตยทางตรง

* อ้างอิง http://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl-link.php?nid=๘๘๐๗

เป็นรูปแบบการปกครองโดยที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมกับการตัดสินใจใด ๆ ได้โดยตรงโดยไม่ต้องอาศัยคนกลางหรือผู้ทำหน้าที่แทน อย่างไรก็ตาม ประชาธิปไตยทางตรงสามารถพบเห็นได้ในสวิตเซอร์แลนด์

๑. ประชาธิปไตยแบบมีผู้แทน คือ การปกครองที่ประชาชนจะเลือกผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตนในการร่วมตัดสินใจทางการเมือง ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุดในสมัยปัจจุบันประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนสามารถแบ่งแยกลักษณะได้ ดังนี้

- ระบบรัฐสภา คือ รูปแบบการปกครองที่รัฐบาลได้รับการเลือกเข้ามาจากความเห็นชอบของรัฐสภา โดยประมุขแห่งรัฐอาจเป็นกษัตริย์หรือประธานาธิบดี แต่ประมุขฝ่ายบริหารคือ นายกรัฐมนตรี

- ระบบประธานาธิบดี คือ รูปแบบการปกครองที่อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารแยกออกจากกัน โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขแห่งรัฐและได้รับการเลือกตั้งเข้ามาโดยตรงจากประชาชน ประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขแห่งรัฐและประมุขรัฐบาลโดยควบคุมอำนาจบริหารส่วนใหญ่ ระบบนี้จึงเพิ่มการแบ่งแยกอำนาจ ทั้งยังอาจก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างประธานาธิบดีและฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจากต่างพรรคการเมือง ซึ่งเปิดให้ฝ่ายหนึ่งขัดขวางอีกฝ่ายได้ ด้วยเหตุนี้ประชาธิปไตยประเภทนี้จึงไม่พบแพร่หลายทั่วโลก ในปัจจุบันแต่ประเทศส่วนใหญ่ในทวีปอเมริกาตั้งแต่สหรัฐอเมริกา อเมริกาใต้ใช้ระบบนี้ไม่มีนายกรัฐมนตรี ฝ่ายบริหารไม่สามารถยุบสภาฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถอภิปรายไม่ไว้วางใจ

- ระบบกึ่งประธานาธิบดี คือ รูปแบบการปกครองที่ผสมผสานระหว่างระบบรัฐสภาและระบบประธานาธิบดีโดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขแห่งรัฐ ซึ่งได้รับการเลือกตั้งเข้ามาโดยตรงจากประชาชนและมีการแต่งตั้งคณะรัฐบาลขึ้นมาเพื่อใช้อำนาจบริหารระบบกึ่งประธานาธิบดีเป็นประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนซึ่งรัฐบาลมีทั้งนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดี ประชาธิปไตยนี้ยังพบน้อยกว่าระบบประธานาธิบดีเสียอีก ระบบนี้มีทั้งนายกรัฐมนตรีซึ่งไม่มีกำหนดวาระและประธานาธิบดีซึ่งมีกำหนดวาระขึ้นอยู่กับประเทศการแบ่งแยกอำนาจระหว่างนายกรัฐมนตรีกับประธานาธิบดีนั้นแตกต่างกันไป ในกรณีหนึ่งประธานาธิบดีถืออำนาจมากกว่านายกรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและประธานาธิบดี ส่วนอีกด้านหนึ่งนายกรัฐมนตรี สามารถถืออำนาจมากกว่าประธานาธิบดี ประธานาธิบดีกับนายกรัฐมนตรีแบ่งอำนาจกัน ขณะที่ประธานาธิบดีถืออำนาจแยกจากฝ่ายนิติบัญญัติ ประธานาธิบดีเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดด้วยตนเอง ควบคุมนโยบายการต่างประเทศและเป็นประมุขแห่งรัฐ

๒. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ รูปแบบการปกครองที่เกี่ยวข้องกับการยินยอมและความเป็นเอกฉันท์เป็นแนวคิดที่นำเสนอมุมมองทางการเมืองที่ดีกว่า โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากกว่าเพียงการเลือกตั้งอย่างประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนเท่านั้น

๓. ข้อสังเกตของหลักการประชาธิปไตย ภายใต้หลักการถือตามเสียงข้างมากนั้น หากประชาธิปไตยได้รับการควบคุมอย่างรอบคอบโดยกฎหมายเพื่อจัดความไม่เท่าเทียมกันในการกระจายอำนาจทางการเมืองด้วยการถ่วงดุลอำนาจ อย่างเช่น การแบ่งแยกอำนาจการปกครองแล้วอาจส่งผลให้ฝ่ายบริหารสามารถสะสมอำนาจจนอาจเป็นอันตรายต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ นอกจากนี้ด้วยเหตุที่ลักษณะเด่นของการปกครองในระบอบนี้คือ “การถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์” แต่ถ้าหากรัฐบาลปราศจากความรับผิดชอบเสียงข้างมากก็อาจไม่แยแสสิทธิของเสียงข้างน้อยชนิดที่เรียกว่าเป็น “เผด็จการโดยเสียงข้าง

มาก” เลยทีเดียว ดังนั้นกระบวนการสำคัญของระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนจึงได้แก่การเลือกตั้ง ซึ่งควรเป็นไปโดยยุติธรรมทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ

วิถีชีวิตประชาธิปไตย^๒

ลักษณะสำคัญของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย แบ่งได้ดังนี้

๑. เคารพเหตุผลมากกว่าบุคคลโดยไม่ศรัทธาบุคคลใดถึงขั้นปูชนียบุคคลจะต้องไม่เคร่งครัดเรื่องระบบอาวุโส ประชาธิปไตยจะดำเนินไปได้ด้วยดีก็ต่อเมื่อมีการรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเพื่อค้นหาเหตุผลและความถูกต้องที่แท้จริง เพราะเหตุผลเท่านั้นที่จะจรรโลงให้ประชาธิปไตยดำเนินไปได้และประชาธิปไตยเชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล
๒. รู้จักการประนีประนอม คือ ยอมรับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีไม่นิยมความรุนแรง ต้องรู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นไม่ยึดมั่นหรือตั้งต้นแต่ความคิดเห็นของตนเองไม่ยอมผ่อนปรนแก้ไข และต้องยอมเปลี่ยนแปลงแก้ไขความคิดเห็นของตนเองเมื่อผู้อื่นมีความคิดเห็นที่ดีกว่า ประชาธิปไตยโดยพื้นฐานไม่ปรารถนาให้มีการใช้กำลังและการล้มล้างด้วยวิธีการรุนแรง เพราะถ้ามีการใช้กำลังและความรุนแรงแล้วก็แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ไม่มีหรือไม่ใช่เหตุผล ซึ่งก็ขัดกับหลักความเชื่อขั้นมูลฐานของประชาธิปไตยที่ถือว่ามนุษย์มีเหตุผล
๓. มีระเบียบวินัย คือ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองอย่างสม่ำเสมอและช่วยทำให้กฎหมายของบ้านเมืองมีความศักดิ์สิทธิ์โดยไม่ยอมให้ผู้ใดมาละเมิดตามอำเภอใจ แต่ถ้ามีความรู้สึกว่าการกฎหมายที่ใช้อยู่ไม่เป็นธรรมก็ต้องหาทางเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้นมิใช่ฝ่าฝืนหรือไม่ยอมรับการใช้เสรีภาพเกินขอบเขตจนละเมิดหรือก้าวก่ายในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นยอมทำให้เกิดความไม่สงบขึ้นในสังคม เพราะสังคมที่ไม่มีการจำกัดในเรื่องสิทธิเสรีภาพเลยนั้นหาใช่สังคมประชาธิปไตยไม่แต่เป็นสังคมอนาธิปไตยที่เปรียบเสมือนไม่มีรัฐบาลไม่มีกฎหมายไร้ระเบียบวินัยทางสังคมโดยสิ้นเชิง
๔. มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งเกิดขึ้นจากความรู้สึกของคนในสังคมว่าตนเป็นเจ้าของประเทศและประเทศของคนทุกคนโดยสำนึกว่าการที่ตนได้รับการศึกษาสามารถทำมาหาเลี้ยงชีพและดำรงชีวิตอยู่ได้ก็เพราะสังคมอันเป็นส่วนรวมของทุกคน ดังนั้นจึงต้องมีหน้าที่ทำประโยชน์ให้เป็นการตอบแทน นอกจากนี้ลักษณะวิถีชีวิตประชาธิปไตยยังมีอีกหลายประเด็น เช่น ต้องเป็นคนหนักแน่นไม่หุบเบา, ต้องไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ, มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น, ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น, เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์, มีน้ำใจเป็นนักกีฬาคือรู้แพ้รู้ชนะ เป็นต้น

^๒ อ้างอิง : <http://guru.as.ook.com/๓๘๗๒>

ประชาธิปไตยกับองค์กรธุรกิจ^๓

คำว่า “ธุรกิจ” และ “ประชาธิปไตย” จะถูกนำมาใช้ร่วมกันในประโยคเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามมันก็มีความเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นระหว่างทั้งสองคำนี้ ซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่มักจะมีธุรกิจของภาคเอกชนที่ดำเนินงานอย่างเข้มแข็งในขณะที่ประเทศด้อยพัฒนาแล้วมักจะมีปัญหาจากภาคเอกชนที่อ่อนแอและการผูกขาดจากหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ จึงได้เกิดมีงานวิจัยที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งและกำลังทำการศึกษาอยู่โดยมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard Business School) ที่ได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาคธุรกิจและแนวคิดระบอบประชาธิปไตย โดยมีข้อสังเกตว่าในช่วง ๒๐๐ ปีที่ผ่านมาโดยเฉลี่ยแล้วพบว่าระบอบประชาธิปไตยจะสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับที่เพิ่มสูงขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีตัวอย่างจากทางประเทศที่ไม่ได้เป็นประเทศในระบอบประชาธิปไตย แต่ก็สามารถประสบความสำเร็จได้เช่นกันโดยตัวอย่างของประเทศจีนที่มักจะถูกนำมาอ้างอิงบ่อยครั้ง แต่หากพิจารณาในระยะยาวแล้วจะพบว่ายังมีข้อสงสัยอยู่ว่าการเติบโตของประเทศจีนเช่นนี้มีความยั่งยืนอย่างไร แท้จริงหรือเป็นเพียงการรายงานอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่สูงเกินความเป็นจริง ซึ่งเป็นคำถามที่ไม่มีผู้ใดจะสามารถตอบคำถามเหล่านี้ได้

ประชาธิปไตยนั้นสามารถปกป้องเสรีภาพในการพูดและเสรีภาพของพลเมืองอื่น ๆ ได้ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความโปร่งใสเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในวงกว้างและเกิดการอภิปรายอย่างเปิดเผยทำให้ง่ายต่อการระบุนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม

ความสำคัญของตลาด “เสรี”

เพื่อพัฒนาภาคธุรกิจเอกชนไทยให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น สิ่งสำคัญคือตลาดในประเทศต้องมีความเป็น “เสรี” ซึ่งหมายความว่าหน่วยงานภาครัฐของไทยจะต้องมีการสร้างความมั่นใจและมีการสร้างหลักประกันในสี่เสาหลักที่สำคัญเพื่อให้เกิดตลาดเสรีและการแข่งขันอย่างเป็นธรรมโดยเสาหลักสี่ประการนี้ประกอบด้วย

๑. การแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม
๒. ระบบยุติธรรมที่เป็นกลาง
๓. ราคาที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง
๔. เสรีภาพทางโอกาส

ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถเกิดขึ้นได้ด้วยระบบการเมืองที่เหมาะสมเท่านั้น คือ ระบอบประชาธิปไตยหากไม่มีประชาธิปไตยเสาหลักสี่ประการเหล่านี้ก็อาจอยู่ภายใต้อิทธิพลและถูกรอบงำจากภายนอกได้

^๓ อ้างอิง : tbs.tu.ac/tbs-breathrough-ruth banomyong the Role of Business in a Democracy โดย ศาสตราจารย์ ดร.รุธีร์ พนมยงค์ คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๑. การแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

สืบเนื่องจากความจำเป็นที่จะต้องมีการป้องกันการแข่งขันโดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบว่าประเทศไทยเองก็มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จากการจัดตั้งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นมา เพื่อเป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าของไทยอย่างไรก็ตามกลับพบว่ายังมีการตัดสินใจของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าบ่อยครั้งที่ส่งผลให้สาธารณชนเกิดความสงสัยว่าคณะกรรมการนี้สามารถดำเนินการได้จริงหรือไม่ ซึ่งประเด็นข้อสงสัยดังกล่าวอาจเป็นปัญหาในส่วนของความยุติธรรมหรือการดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดไว้แต่ในกรณีที่หากไม่มีกฎระเบียบเพื่อป้องกันการแข่งขันการพัฒนาด้านนวัตกรรมก็จะเป็นการไม่มีความก้าวหน้าส่งผลให้ประสิทธิภาพลดลงและราคาสินค้าก็จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ในตลาดก็ควรที่จะต้องได้รับการปกป้องจากการสมรู้ร่วมคิดและควรที่จะต้องมีการประเมินบทบาทของรัฐวิสาหกิจอีกครั้งเนื่องจากรัฐวิสาหกิจอาจบิดเบือนตลาดเสรีและเป็นธรรมจากการได้รับเอกสิทธิ์ในการผูกขาด การมีตลาดเสรีและยุติธรรมจะส่งผลให้เกิดการเติบโตทางการแข่งขันและจะสนับสนุนให้บริษัทต่าง ๆ ต้องคิดค้นและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ ซึ่งบริษัทที่ไม่สามารถพัฒนาและแข่งขันได้ก็จะต้องออกไปจากตลาดและไม่ควรดำเนินกิจการต่อไปเนื่องจากจะกลายเป็นภาระให้แก่สังคมโดยรวม

ดังนั้น บทบาทที่สำคัญของรัฐบาลไทยคือการทำให้แน่ใจว่ามีการแข่งขันกันอย่างแท้จริง เมื่อมีกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ของไทยเข้ามาเกี่ยวข้องและไม่มีความลำเอียงในการสนับสนุนรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในตลาด เนื่องจากขนาดธุรกิจของธุรกิจเหล่านั้นมีความได้เปรียบในการแข่งขันกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่แล้ว

๒. ระบบยุติธรรมที่เป็นกลาง

หลักนิติธรรมเป็นหลักการที่บุคคล สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะต้องทำตามกฎหมายที่มีการประกาศใช้สาธารณะมีการบังคับใช้อย่างเท่าเทียมกันมีการวินิจฉัยโดยอิสระและมีความสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ซึ่งตลาดเสรีและตลาดที่มีการแข่งขันที่ยุติธรรมก็จำเป็นต้องมีสิทธิในทรัพย์สินและสัญญาที่จะสามารถปกป้องทุกอย่างได้ตั้งแต่ที่ดินไปจนถึงความคิดและข้อมูล นอกจากนี้หลักนิติธรรมยังรวมถึงการที่ธุรกิจในตลาดจะต้องรักษาสัญญา ในขณะที่รัฐวิสาหกิจจะต้องไม่อยู่เหนือกฎหมายเช่นกัน การไม่มีหลักนิติธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็จะทำให้การทุจริตมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจากการสังเกตก็พบว่าได้ประเทศที่รัฐบาลมีความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตยและสามารถถูกตรวจสอบได้มักจะมีระบบตุลาการที่เข้มแข็งกว่าและมีการทุจริตน้อยกว่ามาก ขณะที่ประเทศไทยในปัจจุบันมีรัฐบาลที่ไม่มีความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตยและไม่สามารถตรวจสอบได้ การใช้หลักนิติธรรมดูเหมือนจะเป็นเพียงเหตุบังเอิญเท่านั้น ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามต่อสภาพแวดล้อมที่มั่นคงสำหรับภาคธุรกิจได้สิ่งนี้ไม่ใช่สิ่งที่ภาคธุรกิจเอกชนต้องการแต่ธุรกิจเหล่านั้นต้องการให้ระบบยุติธรรมโดยรวมมีความเป็นกลางเพื่อสร้างความรู้สึกถึงความยุติธรรมและการได้รับการปกป้อง ดังนั้นเพื่อให้ภาคธุรกิจเอกชนสามารถเติบโตได้ธุรกิจจึงจำเป็นต้องรู้ว่าผลประโยชน์ของตนจะได้รับความคุ้มครองและจะได้รับการ

ปฏิบัติเช่นเดียวกันทั้งหมด ดังที่มีการกล่าวกันว่าความยุติธรรมจะต้องดาบอดหรือปราศจากอคติเพื่อที่จะสามารถปกป้องทุกคน

๓. ราคาที่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

การกำหนดราคาสินค้าและบริการจะต้องไม่มีการสมรู้ร่วมคิดกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรจะต้องเกิดขึ้นเมื่อตลาดมีเสรีและมีความยุติธรรมราคาจะต้องสะท้อนจุดตัดระหว่างต้นทุนที่แท้จริงของผู้ขายในขณะที่ผู้ซื้อที่มีความเต็มใจที่จะจ่าย อย่างไรก็ตามการแทรกแซงของรัฐบาลเพื่อครอบงำและโซ่อุปทานสามารถก่อให้เกิดการบิดเบือนของกลไกตลาดและเกิดการสร้างข้อได้เปรียบที่ไม่เป็นธรรมแก่ธุรกิจหนึ่ง ๆ ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐในประเทศไทยมักถูกมองว่ามีความเคลือบแคลงสงสัยทำให้ประชาชนที่เสียภาษีมักจะมีข้อสงสัยอยู่เสมอว่าการใช้เงินภาษีมีความคุ้มค่าหรือไม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาลที่มีประเด็นเรื่องของความไม่โปร่งใสในการดำเนินงาน

๔. เสรีภาพทางโอกาส

เสรีภาพทางโอกาสจะไม่มีทางเกิดขึ้นหากระบบเศรษฐกิจถูกควบคุมโดยภาครัฐหรือชนชั้นสูงทางการเมือง ดังนั้นระบบทุนนิยมแบบพวักพองจะต้องถูกกำจัดให้หมดไปเพื่อส่งเสริมเสรีภาพทางโอกาสและการหางาน ซึ่งการเข้าถึงโอกาสไม่ควรเป็นเฉพาะสำหรับคนที่ใกล้ชิดกับคนรวยหรือคนมีอำนาจเท่านั้นในตลาดเสรีและยุติธรรมจะต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติตามเชื้อชาติเพศสถานะทางสังคมหรือภูมิหลังทางการศึกษา ซึ่งความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เกิดความไม่เท่าเทียมกันทั้งในด้านเศรษฐกิจและการเมือง รัฐบาลควรจะต้องจัดหาบริการสาธารณะที่จะรับประกันเสรีภาพทางโอกาส อาทิ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการประกันสุขภาพให้แก่ประชาชนโดยที่อำนาจของตลาดเสรีและยุติธรรมนั้นมีความสมดุลด้วยอำนาจของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลจะสามารถถูกตรวจสอบได้ถ้าหากมีระบอบประชาธิปไตยที่เติบโตก้าวหน้าเท่านั้น หากสังคมไทยไม่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ความเหลื่อมล้ำก็จะเพิ่มมากขึ้นและจะเป็นตัวเร่งให้เกิดความผลกระทบต่อบรรยากาศการทำธุรกิจและยิ่งในสภาวะโลกร้อนในตอนนี้การพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ยั่งยืนก็จะทำได้ยากขึ้นเราต้องไม่ลืมว่าประเทศไทยเป็นหนึ่งใน ๑๐ ประเทศทั่วโลกที่มีการกระจายความมั่งคั่งมีความไม่เท่าเทียมกัน

บทบาทขององค์กรธุรกิจ

ภาคธุรกิจไทยควรมุ่งเน้นไปที่กระบวนการกำหนดนโยบายของรัฐ รวมถึงการให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็งต่อระบอบประชาธิปไตยที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนทุกภาคส่วนสามารถมีส่วนร่วมในการอภิปรายเชิงรุกเกี่ยวกับนโยบายของรัฐ ธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะมิขนาดใหญ่อะไรก็จะต้องสามารถสร้างแรงผลักดันได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความครอบคลุมมากกว่าโดยที่จะต้องสามารถไปยึดโยงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในประเทศไทยได้ทั้งหมด การที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้มีส่วนร่วมจะทำให้ประเทศเริ่มพิจารณาถึงความต้องการและความปรารถนาของทุกคนที่มีส่วนได้

ส่วนเสียกับประเทศและยังช่วยส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง ความไว้วางใจ ความมั่นใจและการริเริ่มที่สำคัญของประเทศต่อไป

การนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในการบริหารงานใน บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน)^๔

บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) เป็นองค์กรธุรกิจที่อยู่ใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด และข้อบังคับของบริษัท บริษัทฯ จึงมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชด้อย่อยต่าง ๆ ฝ่ายบริหารและพนักงาน

บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทที่ได้รับสัมปทานจากกรมทางหลวงกระทรวงคมนาคม จึงต้องอยู่ภายใต้กำกับของ กรมทางหลวง ภายใต้ พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน และพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน

บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด(มหาชน) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงต้องอยู่ภายใต้กำกับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ตลท.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.)

รูปแบบการบริหารงานบริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด(มหาชน)

บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) มีการจัดโครงสร้างองค์กรให้เป็นไปตามกฎหมายและลักษณะของธุรกิจดังนี้

๑. ผู้ถือหุ้นของบริษัทกำหนดให้มีคณะกรรมการบริษัทขึ้นมาหนึ่งคณะ เพื่อให้มาทำหน้าที่กำหนดนโยบายและดูแลกิจการของบริษัทแทนผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นจะมีการประชุมกันและลงมติโดยอาศัยเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและร่วมออกเสียง

๒. คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดนโยบายแผนธุรกิจและวางกรอบการบริหารกิจการให้ฝ่ายบริหารนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนธุรกิจ โดยคณะกรรมการบริษัทจะมีการประชุมกันและลงมติโดยอาศัยเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุมและร่วมออกเสียง

๓. คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งกรรมการผู้จัดการขึ้นมาเพื่อบริหารกิจการประจำวัน ตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้

๔. คณะกรรมการบริษัทแต่งตั้งคณะกรรมการชด้อย่อยขึ้นมาเพื่อแบ่งเบาภาระงาน ดังนี้

- คณะกรรมการตรวจสอบ
- คณะกรรมการบริหาร

^๔ บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน), ๒๕๖๔

- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
- คณะกรรมการพัฒนาธุรกิจ

ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดต่างก็ได้มีการจัดทำกฎบัตร (charter) ขึ้นมา ซึ่งในการประชุมของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ นอกเหนือจะมีการกำหนดจำนวนและองค์ประชุมแล้วยังกำหนดด้วยการประชุมทุกครั้งถ้าต้องมีการลงมติวาระใดให้ใช้เสียงข้างมาก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. กฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท

๑.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ คณะกรรมการบริษัท ต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าห้า (๕) คน และไม่มากกว่าสิบห้า (๑๕) คน โดยกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) ของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย กรรมการของบริษัทไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท

๑.๑.๒ คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหาร กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารและกรรมการอิสระ โดยมีกรรมการอิสระอย่างน้อย ๑ ใน ๓ (๑/๓) และไม่น้อยกว่าสาม (๓) คน กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กฎเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด

๑.๑.๓ คณะกรรมการบริษัทเลือกกรรมการคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ

๑.๑.๔ คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่กรณีที่ประธานกรรมการบริษัทไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

๑.๒ ขอบเขตและอำนาจหน้าที่

๑.๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท มติคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๒.๒ พิจารณากำหนดรายละเอียดและให้ความเห็นชอบ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ทางธุรกิจ ทิศทางของธุรกิจ นโยบายธุรกิจ เป้าหมาย แนวทาง แผนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Development) ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการและงบประมาณของบริษัทตามที่คณะกรรมการและฝ่ายบริหารจัดทำ

๑.๒.๓ กำกับดูแลการบริหารงานและผลการปฏิบัติงานของบริษัทเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

๑.๒.๔ ติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นตามแผนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Development) ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการและงบประมาณของบริษัท

๑.๒.๕ ดำเนินการให้บริษัทนำระบบงานบัญชีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมาใช้ รวมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายใน

๑.๒.๖ จัดให้มีการทำงานบุคคล และงบกำไรขาดทุน ณ วันที่สิ้นสุรอบปีบัญชีของบริษัทและลงลายมือชื่อเพื่อรับรองงบการเงินดังกล่าว เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๑.๒.๗ พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล

๑.๒.๘ พิจารณาให้ความเห็นชอบการคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และพิจารณาคำตอบแทนที่เหมาะสม ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบนำเสนอก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๑.๒.๙ จัดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่เป็นลายลักษณ์อักษรและการปรับใช้นโยบายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าบริษัทมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่มด้วยความเป็นธรรม

๑.๒.๑๐ แต่งตั้งคณะกรรมการชด้อย เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการชด้อยอื่นใดและกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชด้อยดังกล่าวเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมถึงข้อกำกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชด้อยต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎบัตรและทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการพร้อมทั้งประเมินผลประจำปีอย่างน้อยปีละหนึ่ง (๑) ครั้ง

๑.๒.๑๑ พิจารณากำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อกรรมการซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทได้ พิจารณาโครงสร้างบริหารและแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer) และผู้บริหารของบริษัทในตำแหน่งตั้งแต่ระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการขึ้นไปและเลขานุการบริษัท

๑.๒.๑๒ กำหนดกรอบนโยบายสำหรับการกำหนดเงินเดือน การปรับขึ้น การกำหนดโบนัส คำตอบแทน และบำเหน็จรางวัลพนักงานและผู้บริหาร การมอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer) ร่วมกับกรรมการผู้จัดการในการกำหนดคำตอบแทนของพนักงานให้เป็นไปตามขอบเขตอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงาน

๑.๒.๑๓ กำหนดอำนาจและระดับการอนุมัติในการทำธุรกรรมและการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานของบริษัทให้คณะหรือบุคคลตามความเหมาะสม และให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องโดยจัดทำเป็นคู่มืออำนาจอนุมัติและให้มีการทบทวนอย่างน้อยปีละหนึ่ง (๑) ครั้ง

๑.๒.๑๔ ขอความเห็นทางวิชาชีพจากองค์กรภายนอกหากมีความจำเป็นเพื่อประกอบการตัดสินใจที่เหมาะสม

๑.๒.๑๕ ส่งเสริมให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทในตำแหน่งตั้งแต่ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการขึ้นไป เข้าร่วมหลักสูตรสัมมนาต่าง ๆ ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารนั้น

๑.๒.๑๖ สนับสนุนในการจัดทำนโยบายการทำธุรกิจที่ยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและการกำกับดูแลกิจการหรือ Environment Social and Governance (ESG) ให้สอดคล้องกับกฎหมาย แนวทางหลักเกณฑ์และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐแลพะขององค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัท เช่น ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต. และแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๒.๑๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมใหม่มาใช้ในบริษัท (New Technology, Digital Technology, and Innovation) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัท รวมถึงการสร้างประโยชน์ต่อสังคมโดยจัดให้มีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ตามความเหมาะสม

๑.๒.๑๘ มุ่งมั่นพัฒนาการประกอบธุรกิจโครงการประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากทางด่วนและทางพิเศษ (Non-Toll Business) ของบริษัทที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าเพื่อการเจริญเติบโตทางธุรกิจของบริษัทที่ยั่งยืนและสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ ของบริษัท

๑.๓ การประชุม

๑.๓.๑ คณะกรรมการบริษัทต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างน้อยทุกสาม (๓) เดือน ในการประชุมกรรมการต้องแสดงความเห็นและใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระ กรรมการควรเข้าประชุมทุกครั้ง นอกเหนือจากมีเหตุสุดวิสัย ซึ่งต้องแจ้งต่อเลขานุการบริษัทเป็นการล่วงหน้า บริษัทต้องรายงานจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการไว้ในแบบแสดงข้อมูลประจำปี (แบบ ๕๖-๑ One Report) ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการแต่ละครั้งเพื่อให้คณะกรรมการทุกท่านทราบเป็นการล่วงหน้า เลขานุการบริษัทจะต้องจัดส่งหนังสือเชิญประชุมแก่กรรมการทุกท่านเพื่อให้ทราบถึง วัน เวลา สถานที่และวาระการประชุมโดยจัดส่งเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อยเจ็ด (๗) วัน (เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัทจะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันนัดประชุมเร็วกว่านั้นก็ได้อ) และเป็นผู้รวบรวมเอกสารประกอบการประชุมกรรมการและฝ่ายบริหารเพื่อจัดส่งให้คณะกรรมการล่วงหน้าและเอกสารดังกล่าวต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระของคณะกรรมการ เลขานุการบริษัทจะต้องเป็นผู้บันทึกประเด็นในการประชุมเพื่อจัดทำเป็นรายงานการประชุมซึ่งต้องมีเนื้อหาสาระครบถ้วนและเสร็จสมบูรณ์ภายในสิบสี่ (๑๔) วัน นับตั้งแต่วันประชุมเสร็จสิ้น เพื่อเสนอให้ประธานคณะกรรมการบริษัทลงนามร่วมกับรองประธานคณะกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer) หรือกรรมการผู้จัดการและจะต้องจัดให้มีระบบการจัดเก็บที่ดี สะดวกต่อการค้นหาและรักษาความลับได้ดี

๑.๓.๒ กรรมการบริษัทที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องใดไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติในเรื่องนั้น

๑.๓.๓ การออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ถือเอาความเห็นที่เป็นเสียงข้างมากเป็นสำคัญ ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด อย่างไรก็ตาม ความเห็นของกรรมการบริษัทคนอื่น ๆ ที่มีได้ลงมติเห็นด้วยให้ระบุไว้ในรายงานการประชุม

๑.๓.๔ การประชุมคณะกรรมการบริษัทอาจดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

๒. กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ

๑. คุณสมบัติ การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่ง

- ๑.๑ กรรมการตรวจสอบจะต้องเป็นกรรมการอิสระและมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ๑.๒ ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ ๑ ของทุนชำระแล้วของบริษัท บริษัทในเครือ บริษัทร่วมหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องโดยนับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย
- ๑.๓ ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
- ๑.๔ ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
- ๑.๕ สามารถแสดงความเห็นได้อย่างอิสระไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานของบริษัทจดทะเบียน บริษัทในเครือ บริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้ส่วนเสียในลักษณะดังกล่าวในเวลา ๑ ปีก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบเว้นแต่คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอย่างรอบคอบว่าความสัมพันธ์นั้นจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระของกรรมการตรวจสอบ
- ๑.๖ มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบโดยต้องมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย ๑ ท่านที่มีความรู้ทางด้านบัญชีหรือการเงินและมีประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

๒. หน้าที่และความรับผิดชอบ

- ๒.๑ สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
- ๒.๒ สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลตลอดจนพิจารณาอนุมัติแผนงานตรวจสอบภายใน
- ๒.๓ สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- ๒.๔ กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแผนการพัฒนาความยั่งยืน (Sustainability Development) ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการ (Environment Social and Governance : ESG) โดยกำหนดแนวทางการเสนอแนะนโยบายและแนวปฏิบัติตลอดจนให้คำปรึกษา ประเมินผลและทบทวนนโยบาย รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการในการปฏิบัติงาน

- ๒.๕ พิจารณาคัดเลือกเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๒.๖ พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
- ๒.๗ พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเป็นไปตามระเบียบการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผล และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- ๒.๘ สอบทานให้บริษัทมีระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล
- ๒.๙ จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในแบบ ๕๖-๑ One Report ของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
- ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รายการระหว่างกัน หรือรายการที่มีความเกี่ยวข้องกัน
 - จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายบัตร (Charter)
 - รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
- ๒.๑๐ สามารถว่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อปฏิบัติงานตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

- ๒.๑๑ พิจารณางบประมาณและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารจัดการฝ่ายสำนักตรวจสอบภายใน บุคลากรและปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เหมาะสมเพียงพอ รวมถึงสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนางานตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๑๒ ประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ๒.๑๓ ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

๓. การประชุม

- ๓.๑ คณะกรรมการตรวจสอบต้องประชุมอย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง และประธานกรรมการตรวจสอบเรียกประชุมเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นและเห็นสมควร
- ๓.๒ ในการประชุมกรรมการตรวจสอบต้องมีกรรมการตรวจสอบมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตรวจสอบทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยจะมาประชุมด้วยตนเองหรือประชุมผ่านทางโทรศัพท์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตามที่กฎหมายและข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ถือว่าได้เข้าร่วมประชุมแล้ว
- ๓.๓ มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม กรรมการตรวจสอบหนึ่งท่านมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด
- ๓.๔ ถ้าประธานกรรมการตรวจสอบไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการตรวจสอบที่มาประชุมเลือกกรรมการตรวจสอบท่านหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม
- ๓.๕ กรรมการตรวจสอบท่านใดมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่พิจารณากรรมการตรวจสอบท่านนั้นไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น
- ๓.๖ คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการขอเอกสารหรือเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ของบริษัทตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ หรือความจำเป็นและเหมาะสม รวมถึงเชิญฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี หรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

๓. กฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

๑. องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่ง

- ๑.๑ องค์ประกอบและคุณสมบัติ
- ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท
 - คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนประกอบไปด้วยกรรมการอิสระจำนวนสาม (๓) คนที่เลือกจากคณะกรรมการบริษัท (โดยมีค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด)
 - คณะกรรมการบริษัทอาจมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมอีกก็ได้

- ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

๒. หน้าที่และความรับผิดชอบ

๒.๑ ขอบเขตในการสรรหาและการประเมิน

- พิจารณาสรรหาผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง หรือเมื่อครบวาระและเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ ผู้ถือหุ้นของบริษัทเพื่อให้เลือกตั้ง

- พิจารณาสรรหาผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ในกรณีที่ไม่มีตำแหน่งว่างลงหรือครบวาระและเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้เลือกตั้ง

- เสนอแนะวิธีการประเมินพร้อมทั้งร่วมในการประเมินผลการทำงานของกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทและติดตามผลการแก้ไขปรับปรุงตามผลการประเมิน

- พิจารณาคุณสมบัติของกรรมการอิสระ และกำหนดเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการสรรหาและคัดเลือกกรรมการบริษัท กรรมการอิสระ กรรมการชุดย่อยต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับบริษัท ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณา

- พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับกลยุทธ์ของบริษัท และสภาพการณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความหลากหลายทางด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะ ความสามารถเฉพาะด้านและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการสร้างคุณประโยชน์ให้แก่บริษัทฯ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท

- สนับสนุนให้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเสนอรายชื่อบุคคลเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการ

- พิจารณาสรรหาผู้ที่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการเมื่อมีตำแหน่งว่างลง และเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อเลือกตั้งตามข้อบังคับของบริษัทฯ

- ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนมีอำนาจเรียกประชุม และกำหนดระเบียบข้อบังคับ และวาระของการประชุมตามที่เห็นสมควรโดยในการประชุมต้องมีคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) จึงจะครบองค์ประชุม

ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน หรือประธานกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนคนใดคนหนึ่งเป็นผู้เรียกประชุม

- ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

๒.๒ ขอบเขตในการพิจารณาค่าตอบแทน

- จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการบริษัท กรรมการ บริษัท กรรมการชด้อยต่าง ๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการ
- พิจารณาค่าตอบแทนตลอดจนผลประโยชน์อื่นใดที่เหมาะสมให้แก่กรรมการบริษัท กรรมการชด้อยต่าง ๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการโดยคำนึงถึงผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และหน้าที่ความรับผิดชอบโดยเทียบเคียงได้กับอัตราค่าตอบแทนกรรมการของบริษัทอื่น ๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกันและมีขนาดธุรกิจใกล้เคียงกันและเสนอขออนุมัติตามข้อบังคับของบริษัทฯ หรือตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี)
- กลั่นกรองงบประมาณ ค่าจ้าง เงินโบนัสและผลประโยชน์อื่นใดของพนักงาน ลูกจ้าง ผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาบริษัทฯ โดยภาพรวมก่อนเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทภายใต้ งบประมาณ
- พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และกำหนดแนวทางการจัดสรรค่าตอบแทนและ ผลประโยชน์อื่นใด ซึ่งรวมถึงผลตอบแทนในรูปของหลักทรัพย์ในรูปแบบของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือหลักทรัพย์อื่นใดให้แก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

๓. การประชุม

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้

๔. กฎบัตรของคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจ

๑. องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่ง

๑.๑ องค์ประกอบและคุณสมบัติ

- ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท
- คณะกรรมการพัฒนาธุรกิจประกอบด้วยกรรมการพัฒนาธุรกิจจำนวนห้า (๕) คน โดย คัดเลือกจากคณะกรรมการบริษัท หรือ ผู้บริหาร หรือบุคคลภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน พัฒนาธุรกิจ
- คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการพัฒนาธุรกิจเพิ่มเติมอีกก็ได้

๒. ขอบเขตอำนาจหน้าที่

คณะกรรมการพัฒนาธุรกิจมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- เสนอนโยบายพัฒนาธุรกิจ และแผนระยะยาวในการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
- พิจารณาผลการศึกษาในการจัดหาโครงการใหม่ และผลการศึกษาความเป็นไปได้ทางการเงินเพื่อเสนอขออนุมัติในการดำเนินการโครงการใหม่ต่อคณะกรรมการบริษัท
- ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกิจแก่ คณะกรรมการบริษัท

- ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดทำนโยบายการทำธุรกิจที่ยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและการกำกับดูแลกิจการ หรือ Environment Social and Governance (ESG) ให้สอดคล้องกับกฎหมาย แนวทาง หลักเกณฑ์และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ และขององค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัท เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และแนวปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

- ดำเนินการเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาธุรกิจเพื่อเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
- ประธานกรรมการพัฒนาธุรกิจมีอำนาจเรียกประชุมคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจและกำหนดระเบียบข้อบังคับและวาระการประชุมตามที่เห็นสมควร โดยในการประชุมต้องมีกรรมการพัฒนาธุรกิจมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) จึงจะครบองค์ประชุม
- ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

๓. การประชุม

คณะกรรมการพัฒนาธุรกิจกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้

๕. กฎบัตรของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

๑. องค์ประกอบและคุณสมบัติ

- ๑.๑ ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท
- ๑.๒ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยกรรมการบริหารความเสี่ยงจำนวนห้า (๕) คน โดยเลือกจากคณะกรรมการบริษัทหนึ่ง (๑) คน เป็นประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง (โดยได้รับคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด) และผู้บริหารของบริษัทฯ จำนวนสี่ (๔) คนซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานธุรกิจ และการเงิน รองกรรมการผู้จัดการสายงานปฏิบัติการ และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการอาวุโส เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยให้ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- ๑.๓ คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการบริหารความเสี่ยงเพิ่มเติมอีกก็ได้
- ๑.๔ มีความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในด้านธุรกิจของบริษัทฯ และด้านอื่น ๆ
- ๑.๕ มีวุฒิภาวะและความมั่นคง กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง และมีความเป็นอิสระ
- ๑.๖ สามารถอุทิศเวลาในการทำหน้าที่

๒. หน้าที่และความรับผิดชอบ

- ๒.๑ กำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารความเสี่ยงในองค์กร เสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
- ๒.๒ พิจารณาคู่มือบริหารความเสี่ยง

- ๒.๓ ประเมินและอนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และความพอเพียงของการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง เป้าหมายความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โอกาสและผลกระทบ (ความรุนแรงของความเสี่ยง) แนวทาง/แผนการบริหารความเสี่ยง ติดตามความคืบหน้าในการจัดการความเสี่ยง
- ๒.๔ ปรับปรุงนโยบายบริหารความเสี่ยง/แผนงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และแผนกลยุทธ์ของบริษัทฯ
- ๒.๕ ส่งเสริมและให้ความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยงแก่บุคลากรและผลักดันให้มีการนำไปใช้อย่างจริงจัง
- ๒.๗ มีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้ตามความเหมาะสมและกำกับดูแล ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่คณะทำงานบริหารความเสี่ยง
- ๒.๘ รายงานผลการบริหารความเสี่ยงและสถานการณ์ขององค์กรต่อคณะกรรมการบริษัท และให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
- ๒.๙ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงมีอำนาจเรียกประชุม และกำหนดระเบียบข้อบังคับ และวาระของการประชุมตามที่เห็นสมควร โดยในการประชุมจะต้องมีกรรมการบริหารความเสี่ยงมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) จึงจะครบองค์ประชุม
- ๒.๑๐ ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

๓. การประชุม

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง กำหนดจำนวนครั้งของการประชุมได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้

๖. กฎบัตรของคณะกรรมการบริหาร

๑. องค์ประกอบ คุณสมบัติ

๑.๑ คณะกรรมการบริหาร มีจำนวนแปด (๘) คน ประกอบด้วย

- กรรมการบริษัท ผู้บริหาร/พนักงานของบริษัทฯ หรือ บุคคลภายนอก จำนวนสี่ (๔) คน ที่คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งโดยมีคำตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด และ
- กรรมการผู้จัดการ รองกรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจและการเงิน รองกรรมการผู้จัดการสายงานปฏิบัติการ และผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการอาวุโส จำนวนสี่ (๔) คน

๑.๒ คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการบริหาร

๑.๓ ในกรณีที่มิได้มีเหตุผลอันสมควร เพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารเพิ่มเติมได้อีกไม่เกินหนึ่ง (๑) คน

๑.๔ ประธานกรรมการบริหารสามารถแต่งตั้งรองประธานกรรมการบริหาร เลขานุการ กรรมการบริหาร รวมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริหารได้

๒. ขอบเขตอำนาจหน้าที่

คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- ๒.๑ กำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์ แผนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Development) ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ รวมทั้งการดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริษัท และให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ
- ๒.๒ จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่ง (๑) ครั้ง เพื่อติดตามผลการดำเนินงานรายเดือน เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายธุรกิจ แผนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Development) ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อมและเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย
- ๒.๓ ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาแก่ผู้บริหาร
- ๒.๔ กลั่นกรองระเบียบวาระของเรื่องที่จะเสนอ พร้อมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการประชุมคณะกรรมการบริษัท
- ๒.๕ กลั่นกรองการของงบประมาณประจำปีที่เสนอจากฝ่ายบริหาร ก่อนเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
- ๒.๖ มีอำนาจเข้าทำรายการประเภทต่าง ๆ ได้แก่
 - ก. พิจารณาอนุมัติการใช้เงินเพื่อการลงทุน การจัดทำธุรกรรมทางการเงินกับสถาบันการเงินเพื่อเปิดบัญชี กู้ยืม จำน่า จำนอง ค้ำประกัน และการอื่นใดที่เป็นธุรกรรมด้านการลงทุนและธุรกรรมทางการเงินตามธุรกิจปกติของบริษัทฯ ในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท
 - ข. ในกรณีที่ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท หรือ ที่ประชุมผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณีตามขั้นตอนที่กำหนด) อนุมัติให้เข้าร่วมประมุลงาน คณะกรรมการบริหารมีอำนาจพิจารณาอนุมัติการจัดทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินเพื่อออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมุลงานในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท หรือ ภายใต้วงเงินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณีตามขั้นตอนที่กำหนด)
 - ค. ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายที่เกินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหารมีอำนาจอนุมัติการดำเนินงานที่เป็นธุรกรรมตามธุรกิจปกติ ซึ่งมีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป ในวงเงินแต่ละรายการไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจบังคับของหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันและรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์
- ๒.๗ พิจารณากำหนดโครงสร้างผู้บริหารองค์กร (Organization Chart) ตั้งแต่ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการขึ้นไป เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

- ส่วนตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ จะดำเนินการสรรหาตามขั้นตอนในกฎบัตรของ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน โดยให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
- ๒.๘ มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอน หรือว่าจ้างที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ภายในองค์กรของบริษัทฯ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒.๙ ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายเป็นคราว ๆ ไป
- ๒.๑๐ ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดทำนโยบายการทำธุรกิจที่ยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและ การกำกับดูแลกิจการ หรือ Environment Social and Governance (ESG) ให้ สอดคล้องกับกฎหมาย แนวทาง กฎเกณฑ์และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน ภาครัฐและขององค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัท เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และแนวทางปฏิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓. การประชุม

- ๑.๑ ประธานกรรมการบริหารกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมได้ตามความเหมาะสม โดย ต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่ง (๑) ครั้ง เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน รายเดือน แผนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Development) ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุ เป้าหมายธุรกิจ และเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย
- ๑.๒ ประธานกรรมการบริหาร มีอำนาจเรียกประชุมคณะกรรมการบริหาร และกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และวาระของการประชุมตามที่เห็นสมควร โดยในการประชุมต้องมี กรรมการบริหาร มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (๑/๒) จึงจะครบองค์ประชุม
- ๑.๓ ประธานกรรมการบริหาร มีอำนาจเชิญกรรมการบริษัท ผู้บริหาร/พนักงานของบริษัทฯ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
- ๑.๔ ประธานกรรมการบริหาร ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหาร ติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธาน กรรมการบริหารเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการบริหารติดภารกิจ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการบริหารที่มาประชุม เลือกกรรมการบริหารคนหนึ่งคนใดทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม
- ๑.๕ มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง เพิ่มอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด
- ๑.๖ ให้เลขานุการคณะกรรมการบริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้บันทึกรายงานการประชุม

กฎบัตรของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ มีส่วนที่เป็นประชาธิปไตย ดังนี้ ที่มาของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

๑. กรรมการ นอกเหนือจากที่เป็นกรรมการตัวแทนจากผู้ถือหุ้นก็จะมีกรรมการ ซึ่งเป็นมืออาชีพจากภายนอก มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เคยเป็นข้าราชการระดับสูงมีประสบการณ์ด้านการบริหารหน่วยงานของรัฐ มีประสบการณ์ด้านกฎหมาย มีประสบการณ์ด้านภาษี ส่วนกรรมการที่มาจากภาคเอกชนก็เคยเป็นผู้บริหารระดับสูง มีประสบการณ์ด้านการบริหารองค์กรธุรกิจ มีประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงิน เป็นต้น
๒. กรรมการอิสระ ซึ่งมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่
๓. กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารเพื่อปฏิบัติหน้าที่และถ่วงดุลระหว่างกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารกับกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน

คุณสมบัติของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

๑. มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อกำหนดของ ตลท. และ ก.ล.ต. และข้อบังคับบริษัทฯ
๒. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ
๓. มีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และมีความอิสระในการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นโดยรวม
๔. มีความรับผิดชอบที่จะปฏิบัติหน้าที่กรรมการและสามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการของบริษัทฯ ได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอและตัดสินใจด้วยความระมัดระวังเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัทฯ
๕. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมภายใต้กรอบของกฎหมาย ตลอดจนแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจริยธรรมธุรกิจ

คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

๑. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ ๑ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
๒. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ ทั้งนี้ลักษณะต้องห้ามดังกล่าว ไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการหรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ

๓. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้องและบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุมหรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
๔. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือ ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุมหรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชีซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
๕. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัยหรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระและความสัมพันธ์ดังกล่าวรวมถึงการทำรายการทางการค้าที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์ หรือบริการหรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้กู้ยืม ค่าประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติการณ์อื่นในทำนองเดียวกันซึ่งเป็นผลให้บริษัทฯ หรือคู่สัญญามีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่งตั้งแต่อ้อยละ ๓ ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทฯ หรือตั้งแต่ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า
๖. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงินซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า ๒ ล้านบาทต่อปีจากบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุมหรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
๗. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
๘. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วนหรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ ๑ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่นซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
๙. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

๑๐. ภายหลังจากได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระแล้ว กรรมการอิสระอาจได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ โดยมีการตัดสินใจ ในรูปแบบองค์คณะได้

การประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

บริษัทฯ มีการประกาศกำหนดตารางประชุมล่วงหน้า ๑ ปี ให้กรรมการและผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยมีการประชุมวาระปกติไตรมาสละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ อาจมีการประชุมในวาระพิเศษเพิ่มตามความจำเป็น โดยมีการ กำหนดวาระไว้ล่วงหน้าและมีการแบ่งหมวดหมู่อย่างชัดเจน อาทิ เรื่องเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติ เพื่อพิจารณา

บริษัทฯ มีแนวทางในการพิจารณาเรื่องที่จะนำเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อให้ แน่ใจว่าเรื่องที่สำคัญได้ถูกบรรจุเข้าวาระการประชุมเรียบร้อยแล้ว และกรรมการแต่ละท่านมีความเป็นอิสระ ที่จะเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุม โดยเลขานุการบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุม ซึ่งมีรายละเอียดวาระ การประชุม และเอกสารประกอบการประชุม ให้แก่กรรมการแต่ละท่านล่วงหน้าก่อนการประชุมอย่างน้อย ๗ วัน เพื่อให้กรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นหรือ เร่งด่วน อาจแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่น หรือกำหนดวันประชุมให้เร็วกว่านั้นได้ ปกติการประชุมแต่ละครั้ง จะใช้เวลา ๑-๒ ชั่วโมง โดยมีเลขานุการบริษัท เป็นผู้บันทึกรายงานการประชุม

ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการทำหน้าที่ของกรรมการ สำนักเลขานุการบริษัทได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และ รูปแบบข้อมูลในเอกสารที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการให้มีความครบถ้วน เพียงพอ และเหมาะสม เพื่อ สนับสนุนให้การประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างราบรื่น รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ทุกหน่วยงานใช้อ้างอิงและยึดถือเป็นมาตรฐานในการ จัดเตรียมข้อมูลก่อนนำเสนอให้สำนักเลขานุการบริษัทรวบรวมนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการในการ ประชุมแต่ละครั้ง

ในการประชุมแต่ละคราวประธานที่ประชุม จะเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็น อย่างเป็นอิสระ และมีการจัดสรรเวลาการประชุมอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ในกรณีที่มีกรรมการ ท่านใดที่มีส่วนได้เสียใด ๆ ในเรื่องที่พิจารณา กรรมการจะแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อรับทราบ และจะต้องไม่เข้า ร่วมในการแสดงความคิดเห็นและไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติในเรื่องนั้น ๆ โดยจำนวนองค์ประชุมขั้นต่ำ ณ ขณะที คณะกรรมการจะลงมติในที่ประชุม ต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

บริษัทฯ มีนโยบายส่งเสริมให้กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการชุดต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของการประชุมในรอบปี โดยมีการเปิดเผยจำนวนครั้งของการประชุมและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละคนไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีนโยบายส่งเสริมให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประชุมระหว่างกันเองได้ตามความจำเป็น เพื่ออภิปรายปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจโดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วมด้วย

บทสรุป

หลักประชาธิปไตยเป็นหลักที่นำมาใช้ในการบริหารปกครองประเทศในหลายประเทศเป็นระบบที่มีความสัมฤทธิ์ผลบ้างล้มเหลวบ้างด้วยสาเหตุหลายประการด้วยกัน แต่กระนั้นก็ดีก็ยังสามารถถือว่าเป็นระบบที่ดีกว่าระบบอื่น ๆ ที่เราพบเห็นในปัจจุบันเพราะเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นได้ ขณะเดียวกันก็ยังเป็นระบบที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียในทุกกลุ่ม และในมุมมองขององค์กรธุรกิจ ประชาธิปไตยก็มีส่วนที่สำคัญเช่นกันเพราะช่วยและส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายก่อให้เกิดการค้าขายเสรี ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพจะทำอย่างไรก็ได้ภายใต้กฎหมาย องค์กรประกอบเหล่านี้จึงเป็นส่วนที่สำคัญ ที่ทำให้องค์กรธุรกิจสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ และท่ามกลางของความหลากหลายของกลุ่มคน ทำให้เกิดความรู้ ความวิวัฒนาการและนวัตกรรมใหม่ๆ สนับสนุนให้องค์กรธุรกิจมีโอกาสที่จะเติบโตและยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

๑. เว็บไซต์ <http://www.constitutionalcourt.or.th/occweb/.ewtdl.link.php?nid=๘๘๐๗>
๒. เว็บไซต์ <http://guru.as.ook.com/๓๘๗๒>
๓. เว็บไซต์ tbs.tu.ac/tbs-breathrough-ruth banomyong
The Role of Business in a Democracy โดย ศาสตราจารย์ ดร.รุธีร์ พนมยงค์
๔. เว็บไซต์ บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน), ๒๕๖๔